

Orsovai Hírlap

TÁRSADALMI HETILAP.

AZ ORSOVAI MAGYAR KÖZMŰVELŐDÉSI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Laptulajdonos: Kopeczek Ferenc.
Szerkesztőség: Korona-út 291.
Kiadóhivatal: Handl Józsefné könyvnyomdája.
Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
MIHALIK SÁNDOR.

Előfizetési árak:
Egész évre: 8 korona   Negyed évre 2 korona.
Fél évre: 4 „   Egyes szám 20 fillér.
Hirdetéseket fölvesz a kiadóhivatal.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Társadalmi feladataink.

Alig van Európában ország, melyben a társadalomtól oly sok és fontos problema megoldását várják, mint hazánkban. E problémák közül nálunk az első és legfontosabb: az egységes magyar nemzeti állam kiépítése. Magasztosabbat és szükségesebbet ennél nem tudunk elképzelni. Ennek megvalósítása a legsürgősebb.

A kormányok igyekeznek is tenni ennek érdekében s az állami iskolák szaporítása által már most is oly alapokat raknak le, amelyekre nyugodtsággal tovább lehet építeni. Ez azonban nem elég! Hiába plántálja bele az iskola a magyar műveltség csiráját az ifjú lélekbe, ha e gyenge palánta az iskola elvégzése után rossz levezőbe kerül: elhervad, avagy csak tengődik. És hol nyerje az a palánta az ő további gondozását? A magyar társadalomban! A társadalom hathatós közreműködése támogatása kell ide, hogy az iskolai nevelés és az ott elért eredmény folytatódást és befejezést nyerjen. Itt kellene a teljes áthasolásnak megtörténnie, itt kellene a félig meddig magyarrá lett egyéneknek teljesen magyarrá lenniük.

Ha azonban társadalmunkat e szempontból vizsgáljuk, sajnálattal látjuk annak meddőségét, mondhatnók: munkára való képtelenségét.

S mi az oka ennek? Első sorban az, hogy nekünk egységes magyar társadalmunk nincs. És ez nem csak helyi, hanem országos baj is! Mert nézzünk csak körül, és sajnálatlalt látjuk, hogy még városkánkban is, ahol annyi sok a tisztviselő, tehát a teljesen egyenlő rangú elem, egy egységes magyar társadalomról beszélni nem lehet. Dirib-darabokra van tépve, különböző rétegekre, körökre osztva, amelyek egymással nem törődnek, egymást kerülik, sőt talán még gyűlölik is. Minden csoport halad a maga útján, minden magasztosabb idea nélkül, anyagi és egyéb érdekektől hajtottan.

Hogyan teljesítsen tehát egy dirib-darabokra, egymást lekiesnylő körökre osztott társadalom asszimiláló munkát!

Igen is, magyar társadalmunk beteg, ezt kell először kigyógyítani, lábra állítani, ha azt akarjuk, hogy magasztos feladatát teljesíthesse. Ezt kell egyé forrasztani, egy hatalmas testületté alakítani, melyet minden lépésénél az egységes magyar nemzeti állam eszméje vezessen, s mely minden előforduló eseményt e szempontból von bírálathoz. Azt szeretném, ha minden egyes társadalmi megnyilatkozásnál azt kérdeznék maguktól az illető vezetők: vajjon az, amit most akarok tenni, a magyarság tömörítése érdekében van-e? Előmozdítom-e csak egy homokszemeskével is a magyar nemzeti állam kiépítését? És ha

e kérdésekre lelkiismeretök azt mondja: nem, mondjanak le valószínűleg csak önbiúságukat kielégítő tervük kiviteléről.

Es ha okát keressük e szétdaraboltagnak, úgy sajnos, azt a nagy ravágyásban, az aristokratikus képzelődésben találjuk. Hányszor halljuk még intelligens emberektől is a diplomát, a fizetési rangosztályt hangoztatni, mintha egy embernek a társadalmi pozícióját ezek határoznák meg, és nem maga az ember! Igen is, az ember, az ő lelkiületével, becsületességével, és a mit legelőször kellett volna említenem: munkásságával, csakis ezek jöhetnek tekintetbe. Nem a hivatali munkát értem én, hanem a társadalmi munkát, azt, amely e hazát közebb hozza az egységes magyar nemzeti államhoz, azt a munkát, mellyel az „ember“ az emberiség irányában tartozik.

A hivatalban meg vannak és meg kell lenniük a fokozatoknak, ott egyik a másiknak alája van rendelve, ott az alárendelt köteles a följebb való utasításait követni. A társadalmi életben azonban ennek meg kell szünnie. Annak a kis tisztviselőnek, aki 6 órakor elhagyja hivatali szobáját, nincs többé főnöke, feljebb valója, a társadalmi életben egyenlők vagyunk, sőt annak kell előre kerülnie, aki a társadalmi életből — nem a kávézást, labdázást, kirándulásokat, a táncot értem, hanem a magyar

TÁRCA.

Németországi tanulmányok.

Írta: Kopeczek György.

Aki külföldi városokat akar tanulmányozni és jó példákat akar látni, az nem kerülheti el a németországi városok megtekintését.

Az út Bécsen és Prágán keresztül a legalkalmasabb a tipikus német városokhoz. Ezen az úton mentünk mi is: egy jó kedvű társaság.

Bécsen már jól ismertük és így inkább csak szórakoztunk ott, mint tanulmányoztunk; hanem a soktornyú romantikus Prágában már volt látnivalónk is bőven.

Itt a sok szép emlék között erős modern élet fejlődött ki; a culturalis, a gazdasági és műszaki élet minden terén való kitartó szorgalom és erős munkálkodás nemcsak szép várossá, hanem a cseh nemzet igazi fővárosává tette Prágát, hol a másajkúak száma jelenleg már nagyon csekély. A többi között ezt is irigyeltük Prágától.

Nagy hatással azonban csak a régebbi műemlékek voltak reánk, a gotikus tornyok, templomok, a szép renaissance, de főleg barokk épületek, melyekben nagyon bővelkedik a szerencsés Prága.

Prága bőven nyújt az építészek hosszabb időre való tanulmányi anyagot, de a németországi városok kimeríthetetlen

tárházát nyújtják az emberi alkotásoknak. Oriás hatással voltak ránk a látott városok. Meglepett nemcsak a szép építkezés, a tisztaság, a rendezettség, a józan városi élet, hanem az összes, még a legkisebb alkotásokat is jellemző, gondos, értelmes munka, mely biztos előrelátással és tudással viszi minden téren az egész nemzetet előre.

Nem találkoztunk geniálitás merész erőmutatványjaival, melyek főleg az ellentétek szembeállítására folytán lepnek meg, hanem láttuk a talentum gondos alkotásait, mely minden téren egyformán haladva csinálja az előrehaladás és nagyság biztos útját.

Azok az emberek tudnak dolgozni és dolgoznak.

Minden város a németiség köbe vésett történelme ezer, ezeröttszáz, esztendőre vissza és évezredekre előre. Ok szemlélik multjok nagyságát, mi könyvekből olvasunk a mienkéről; ők építik, csinálják jövőjük dicső történetét, mi a mienket majd annak idején meg fogjuk írni. Tanulhatunk tőlük dolgozni.

Igaz, hogy nekik könnyű is tenni; hiszen „Deutsch ist der Strom, der Wein, die Sprache, und Deutsch ist die Sitte und der Kaiser.“ Mikor mondhatunk mi ilyent magunkról? Nem politikai, hanem közgazdasági téren van ott versengés a városok között. A versenyben nincs nagyobb, mert mindenik nagy a maga nemében.

Gyönyörűen láttuk ezt a drezdeni

Städte-Ausstellungon, mely főleg a városok szép építkezését és céltudatos fejlesztését mutatja be. Meglepők a városok középületeinek nagy gipszmodeljei. Azt hiszem a drezdeni kiállításnak nagyobb lesz az idegenforgalma, mint a budapesti volt. De ők értenek is az idegenforgalom emeléséhez. Nemcsak Dresdenben, de Leipzigban, Frankfurt-, Nürnberg- és Münchenben is a színházak nyitva és telve voltak s ezenkívül is találtunk szórakozást bőven. A Palmengarteneken, a Zoologischer Garteneken és parkokon kívül több szolid mulatóhely áll rendelkezésre, hol este szórakozhat a sok látnivalótól nappal elfáradt idegen. Nálunk nappal az idegen csak keveset láthat, de este sem élvezhet semmit, pedig mi világfürdővé akarjuk tenni Budapestet.

Hogy mennyire fontosnak tartják itt a városi kertek és partok létesítését, mutatja, hogy Frankfurtban a város egykori főkertészének a város egyik legelőkeltebb helyén szobrot emeltek.

Az idegenforgalmat azzal emelik igazán, hogy tudnak az idegennel bánni. A legutolsó bérkocsistól kezdve a gothai Friedenstein Schloss csinos Idájáig mindenütt oly intelligens magyarázatokat, felvilágosításokat és útbaigazításokat kaphatunk, aminőket Budapesten nem hiszem, hogy kaphatnánk. Ismeri ott mindenki városa történetét, nagy alakjaival és művészetével; tudja mindenki, mi van városában és mindazt az idegennel el is tudja mondani értelmesen és elég

haza szolgálatában álló, fentebb említett eszme által vezérelt tevékenységet — a maga részét mentől nagyobb mértékben kiveszi.

De talán nem is annyira férfiakban, mint inkább nőkben van a hiba. A nők körében észlelhető csak igazán a történetes előre, előre, a legfelső fokra. Pedig nőinkre várna igazán az a magános feladat, hogy a férfiak között mutatkozó társadalmi ellentéteket elsimítsák. Erről a misszióról azonban majd egy más alkalommal.

— r.

A magyar dalkör múlt évi működéséről.

Fekete Károly dalköri titkár f. é. május 5-én tartott közgyűlésen a következő titkári jelentést olvasta fel:

Tekintetes közgyűlés!

A mai nappal egyleti életünk egy új évbe lép át, legyen tehát megengedve, hogy a lefolyt egyleti évre visszatekintve, működésünkről a tekintetes közgyűlésnek röviden beszámolhassunk.

A múlt év január havában tartott rendes évi közgyűlésen elnökké néhai Pongrácz Imrét választottuk meg, ki páratlan szorgalommal és kitartással vezette a dalkör ügyeit; sajnos azonban, a kéréssel halál augusztus 5-én hirtelen és váratlanul elragadta körünk-ből, de emlékét meg fogjuk őrizni, s mindig kegyelettel fogunk rá gondolni, mert hisz ő volt az, aki buzgalmával és hazafíúi lelkesedésével a már kiháló félben levő dalkörünket újra virágzásra emelte, s aki még utolsó perceiben sem feledkezett meg egyletünkről s hagyatékából 100 k-át juttatott részére. — Áldassék érte emléke. — A dalkör halála jeléül koszorút helyeztünk koporsójára, s testületileg kísértük ki utolsó útjára, a temetőben pedig egy gyászdallal vett örök búcsút szeretett elnökétől.

Miután felejthetetlen elnökünket elvesztettük, a dalkör ügyeit alelnökünk: Mihalik Sándor úr volt szíves vezetni 1903 december 10-ig, midőn egy rendkívüli közgyűlésen szeretve tisztelt Kopeczek Ferenc urat kiáltottuk ki egyhangulag elnökünké, — ki azóta lankatlan buzgósággal és kitartással vezeti a dalkör ügyeit.

elmésséggel. Nálunk ellenben az idegen teljesen magára van utalva. Egy nürnbergi eseléd például nagyon megbotránkozott, hogy mi a Gänsemännchen kiváló tettet nem tudjuk; elmondta, hogy ez hozta az első libát Nürnbergbe s hogy a szobrot Labenwolf csinálta, a híres P. Vischer legjelesebb tanítványa. Egy kofa nagy részletességgel és évszámokkal tudta elmesélni ugyanott a Peller-ház történetét. A heidbergi várban egy félkezes ember többet tudott nekünk mutatni, mint nálunk egy magasabb intelligenciájú kétkezes. A kocsisok minden városban kitünően viszik az idegent egész délutánon át a város minden részébe, elmondva minden elmondhatót; nem tudtuk megfogni semmiben, pedig erősen ellenőriztük a múlttörténelemből és a Baedeckerből. Ugy látszik, külön kurzust rendeznek számukra e két utóbbi tárgyból.

Az idegen kényelmére van, hogy a pályaudvarok mellett van a sok előkelő és jól berendezett szálló jutányos árakkal, szíves fogadással. A közúti vasutakon nem zaklattak az ellenőrök seholsem, sőt Erfurtban kalauz sines, csak egy perselybe dobja kiki a pénzt. Bízunk bennünk, nem úgy mint idehaza, ahol ismernek.

[Folyt. következik].

Az év elején működésünket 18 pártoló és 24 működő taggal kezdtük meg. A pártoló tagok száma évközben 25-re emelkedett, a működő tagok száma folyton változott meglevő tagok kitépése és új tagok belépése által.

Az a körülmény, hogy tenoristáink mind eltávoztak, s így egy hangnem teljesen hiányzott, dalkörünket a kimulás szélére szodorta, s már-már beszüntettük működésünket, ha Orsova igen tisztelt honleányai nem segítenek ki a bajból, akik nem kímélve fáradságot: a legzordabb időben is eljártak az énekórákra, s igazán legszorgalmasabb tagjai voltak a dalkörnek. Példát vehettek volna a férfiak tőlük; de sajnos ezt nem igen lehetett tapasztalni, mert gyakran megtörtént, hogy az énekórákon a női-kar teljes számban együtt volt, a férfiak közül azonban csak egy-kettő jelent meg; de azért nem csüggedtek, sőt mindig a legnagyobb lelkesedéssel teljesítették eme honleányi kötelességünket.

Ezen kitartó buzgalmunknak köszönhetjük, hogy a lefolyt évben két hangversenyt rendezhettünk, melyek úgy anyagilag, mint erkölcsileg igen szépen sikerültek. — Ezen sikerek elérésében különösen nagy része van Ritter Károlyné urnőnek, ki oly sokat fáradozott ezen sikerek érdekében, továbbá nagy része van dr. Székely Mihályné urnőnek is, kiknek ezton is hálás köszönetünket nyilváníthatjuk.

Ezen sikereken felbuzdulva a dalkör kebeléből egy működvelő társulatot alakítottunk, melynek vezetését ugyancsak Ritter Károlyné és dr. Székely Mihályné urnők voltak szívesek magukra vállalni.

Továbbá rendeztünk a dalkör baráti összejöveteleket, s végül rendeztünk hazafias ünnepélyeket is, így: folyó év és az elmúlt év március 15-én, melyek szintén szépen sikerültek.

Reméljük, hogy a jövőben fokozottabban buzgalommal nagyobb eredményt fogunk elérni.

Fekete Károly,
titkár.

Az Orsovi Magyar Közművelődési Egyesület múlt évi működéséről.

— Vége. —

6.) Halálozás, tagkilépés. A mily örömmel jelentém a tagok számának emelkedését, éppen olyan bánat fog el, midőn az apadásról kell megemlékezni, mert sajnos, a halál nem kímélte meg egyesületünket sem, s annak egy igen buzgó tagját, a magyarságnak egy legkiválóbb harcosát, városkánk általánosan szeretett és nagyrabecsült polgárát: Pongrácz Imre ny. m. kir. honvédőrnagyot a halál 1903. év aug. 5-én hirtelen elragadta sorainkból.

Pongrácz Imre azon kevesek egyike volt, akik őrten hagynak maguk után. Az ő egyenes, becsületes, őszintén magyar lelkével mindig az egyetértést, mindig az egységes magyar társadalmat tartotta szem előtt s e vidéken való 13 évi itt tartózkodása alatt a magyarságnak rendkívül nagy szolgálatokat tett. Aldott legyen emléke, a magyarok Istene adjon porainak örök nyugalommal!

Tagjaink sorából kilépett Worbesz Sándor a M. F. T. R. orsovi hajóműhelyének vezetője. A magyarságnak ő is mindig lelkes támasza volt itt. Nyugalomba vonulván, lakhelyét városkánkból Budapestre tette át. Kísérje szerencse!

7.) „A Délmagyarországi magy. köz-művelődési egyesület”-hez való viszonyunk

Végül uraim, meg kellene emlékezni arról is, hogy a választmány foglalkozott az újabban megalakult s az egész Délmagyarországra kiterjedő „Délmagyarországi m. köz-művelődési egye-

sület” irányában elfoglalandó helyzetünkkel, illetőleg ahhoz való viszonyunkkal. Minthogy azonban ez a mai közgyűlésnek külön tárgyát képezi, erről részletesen beszélnem fölösleges.

Ime, t. közgyűlés, ezek azok a homokszemek, melyekkel mi a magyar nemzeti állam nagy épületéhez hozzájárultunk. — Jól látjuk és tudjuk azt, hogy kevés ez, de körülményeink, nevezetesen anyagi helyzetünk, jövedelmünk a szélesebb körben való tevékenységet nem engedték meg, de bízunk benne, hogy a jövőben, a megnyilakozott támogatás folytán tevékenységünket fokozhatjuk, s ennek megbeszélése a jelen közgyűlés feladatát képezi.

Még egyet jegyzek meg: az egyesület vezetősége működésénél ebben az évben is az egyetértést, a közbékét tartotta szem előtt, s nem fegyverrel harcolt a magyarság diadaláért, hanem olajjával. Szeretettel igyekezett magához édesgetni az idegenkedőket s minden *hívalkodást és kihívást* kerülve mutat rá a magyar kultúra bájjaira s szelidséggel szeretett meg azt.

Azt hiszem, *egyedül* ez a helyes út, aki másként cselekszik, reakciót idéz elő, hálátlan viszálykodásokat, harcokat teremt.

Ezekben számoltam be múlt évi működésünkről, kérem a tisztelt közgyűlést, hogy azt jóváhagyólag tudomásul venni szíveskedjék.

Orsova, 1904. ápr. 7.

Mihalik Sándor
alelnök.

ORSOVI JÁRÁS.

Sorozás. Az orsovi járásban az 1904. évi sorozások Orsován az *Arany Szarvas* vendéglő nagy termében június 24., 25., 27. és 28-dikán fognak *Fialka* Károly alispán elnöklete alatt megtartani. Június 24-én sor alá kerülnek a jablanicai, plugovai körjegyzőségekhez tartozó községek és Mehadia; 25-én a herkulesfürdői, zsupaneki és plavisevicai körjegyzőség községei; 27-én a jeselnicai körjegyzőség falvai és Orsova; 28-án pedig azok vizsgálatnak meg, akik Orsován való állításra engedélyt nyertek.

HIREK.

A lap kiadóhivatala Handl Józsefné nyomdájában van, miért is mind az előfizetési pénzek, mind a lap megrendelésére s expedálására vonatkozó jelentkezések és felszólamlások, valamint a hirdetések oda intézendők.

Előfizetési ár:

egy teljes évre . . . . . 8 K.
fél évre . . . . . 4 K.
negyed évre . . . . . 2 K.

Folyó év május 1-től

december 31-ig (8 óra) . . . . . 5.40 K.
Kérjük a t. közönséget, hogy lapunkat erkölcsileg és anyagilag támogatni szíveskedjék.

Személyi hírek. *Bordán* Oktáv tb. főszolgabíró f. hó 24-én négy heti szabadságáról visszaérkezett, s hivatalát újból átvette. — *Dr. Margitay* József pénzügyministeri osztálytanácsos a m. kir. adóhivatal megvizsgálása céljából városunkban időzik. Vele van *Csörgheő* Kálmán pénzügyministeri fogalmazó is. — Orsován járt *dr. Pernter* I. M. cs. és kir. udvari tanácsos, a bécsi Hohenwarte és az osztrák meteorologiai intézet híneves igazgatója *dr. Konkoly-Thege* Miklós ministeri tanácsossal. Temesvárról érkeztek s Ada-kaléht és a Vaskaput tekintették meg.

Eljegyzés. *Rüger* Ince berzászkai póstamester viruló szép leányát *Idát* f. hó 22-én eljegyezte általános közkedveltségnek örvendő *Ballabán* János berzászkai aljegyző.

Esperesi jubileum. Fénnyel ünnepelte meg a mehádiai esperesi kerületi papság *Popovics* Mihály helybeli gör. keleti esperes 30 éves jubileumát. F. hó 22-én fáklyás menetet rendeztek házához, s itt a bozovicsi román dalkör román, a helybeli „Férfi dalegyet” német dalt énekelt, s *dr. Sirbu* Rudáriáról üdvözlő beszédet mondott, melyre az ünnepelel felelt. Másnap 9 órakor ünnepies istentisztelet volt, melyet *Musza* Filaret archimandrita és püspöki vicárius tartott *Pepa* György domasniai, *Sirbu* Jakab rudariai, *Magdescu* Pál zsupaneki, *Popovics* Vazul pattasi, *Dure* Szilárd mehádiai és *Kosztessku* Mihály jeselnicai lelkészek segítségével. Beszédet *Dure* Szilárd tartott. A templomban sokan voltak, ott volt *Péczely* Géza főszolgabíró is.

Mise után az egyes küldöttségek lakásán keresték fel a jubiléumt. Itt elsőnek *Musza* Filaret üdvözlő beszédet a karánsebesi szentszék nevében, majd *Novakovics* Miklós gerboveci lelkész lépett elő, s egy, a kerületi papság által ez alkalomból tett 1000 koronás alapítványról szóló okmányt és egy ezüst szervizasztalkát adott át. Az alapítvány célját az esperes fogja meghatározni. Ezeket kívül üdvözölték őt: *Freyler* Ignác a község, *dr. Popovics* János ügyvéd a hitközség, *Kovács* István s. lelkész a r. kath., *Francz* Ede lelkész az ág. ev., *dr. Székely* Mihály az izraelita hitközség nevében. Ezeket kívül mások a saját nevökben.

Délben bankett volt a „Magyar király” szállóban, melyben mintegy 80-an vettek részt. Ott volt *Péczely* főszolgabíró, *Freyler* Ignác bíró, stb. Az első tótszót az esperes tartotta a királyra. Az ünnepeleltre *Bogojerits* Döme bániai lelkész beszélt.

Délután a templom udvarán népmulatság volt, s a táncból maga az esperes is kivette a maga részét. Este a Szarvas-vendéglőben hangversennyel fejezték be az ünnepséget. A hangversenyt a bozovicsi román dalkör rendezte.

A magyar nyelvért kitüntetett román tanító. *Trandafir* Nesztor szlatinai g. keleti román tanítót a magyar nyelv tanítása körül tanúsított buzgalmaért a vallás és közoktatásügyi miniszter 100 koronával jutalmazta meg. Örömmel közöljük e hírt, mert íme, a haza iránti kötelesség teljesítése oly téren is gyökeret kezd verni, a melyen eddig csak idegen növényt tenyésztettek. Bár ne állana *Trandafir* fehér hollóként egyedül, s bár g. keleti kartásairól is mentől előbb hozhatnánk ilyen jó hírt.

Kossuth Ferenc Orsován. Kossuth Ferenc gyógyulás céljából Herkulesfürdőbe készült. Úgy hírlík, hogy onnan ellátogat majd Orsovára is, hogy megtekintse azt a házat, amelyben édes atyja magyar földön az utolsó éjszakáját tölté.

Pünkösdi idegen forgalmunk. Nagy élénkség uralkodott Orsován a pünkösdi ünnepek alatt. Mintegy 800 idegen fordult meg három nap alatt Orsován s elragadtatással szemlélték páratlan szépségű Aldunánkat. Lapunk múlt számában már közöltük a kirándulótársaságok jegyzékét, azt legfeljebb az *ékszerészek*-kel egészítjük ki, akik f. hó 21-én Temesvárott tartott közgyűléstük után mintegy 100-an az Alduna megtekintése céljából 23-án d. u. 3 órakor a hajóval Orsovára érkeztek. A hajóállomástól hosszú kocsisorban a Korona-ká-

polnához hajtottak, ahol *Gyürky* Gyula ékszerész lelkesítő hazafias beszédet tartott. Onnan Adakaléhra s még az nap Herkulesfürdőbe távoztak. Megjegyezzük még azt is, hogy a menetjegy iroda által a prospektusban hirdetett külön hajó, — mint azt előre sejtettük — elmaradt. Ennek oka abban rejlik, hogy a M. F. T. R. rezervában tartott hajója: a *Deák Ferenc* résztvett azon éjjeli manőverben, melyet f. hó 19-én Csernavodánál rendeztek, s a melyben egy 28 tagból álló nemzetközi bizottság előtt azon szituációt mutatták be, mely a *Ferencz-József* összeütközésekor fennforgott. Csónakok pótolták tehát a hajót. Érdekes és szép látvány volt nézni a 30-40 csónakot ringatózni a Duna széles hátán.

Erdőégés. Toplec fölött a kincstári erdőben mindegy 50 hold területen a múlt hét végén tűz ütött ki, amely nemcsak magában az erdőben, hanem az ott készen felhalmozott vasuti talpfában is nagy kárt tett. A tüzet a talpfákat szállító favarosok okozták, akik a tömegesen fellépő kolumbácsi legyek ellen tüzet raktak, hogy a füst elűzze állataikról a veszedelmes legyeket.

A hadi hajók nálunk. A monitorok közül a „Szamos”, „Körös” és egy kis patroll hajó f. hó 20-án 4 óra előtt Orsovára érkeztek, s pár napot itt töltenek.

Kirándulások. A „Bukarester Lieder Tafel” f. hó 29-én Herkulesfürdőbe érkezik s ott hangversenyt rendez. Úgy értesültünk, hogy a temesvári dalegyet fogadtatás céljából szintén lejön. — Június végén a budapesti *Fröbel*-féle tanítónőképző-intézet 50 hallgatója tervez kirándulást hozzánk. A kirándulókat *Stepankó* Albert tanár fogja vezetni.

Iskolai évvizgák. A helybeli iskolákban az évvizgákat a következő sorrendben tartják meg:

a) *Polgári leányiskolában:* Jún. 15-én délelőtt 10—12-ig hittan vizsga; 16-án d. e. 8—12-ig az I. II. osztály, d. u. 3—6-ig a III. IV. osztály vizsgája; 6—7 az összes leányok tornavizsgája.

b) *Polgári fiúiskolában:* Jún. 8-án d. u. 4 órakor a katonai gyakorlóterén tornaverseny- és vizsga. Jún. 15-én 8—10-ig hittan vizsgák; 17-én d. e. 8—12-ig az I., d. u. 3—6-ig a II., 18-án d. e. 8—12-ig a III., d. u. 3—6-ig a IV. osztály vizsgái.

c) *Magánvizgák a polg. leány- és fiúiskolában:* Jún. 13- és 14-dikén írásbeli, 15-én d. u. 3—6-ig szóbeli vizsga.

d) *Az iparos- és kereskedő tanonc iskolában:* Jún. 16-án este 6—8-ig az összes osztályok vizsgája.

e) *Az elemi fiú- és leányiskolában:* Jún. 20-án 8—10-ig I. leány; 10—12-ig II. leány-; d. u. 3—6-ig III. leányosztály. 21-én d. e. 8—10-ig I. fiú-, 10—12-ig a II. fiú-; d. u. 3—6-ig a III. fiúosztály. 22-én d. e. 8—11-ig a IV. V. VI. leány-, d. u. 3—6-ig a IV. V. VI. fiú osztály vizsgája

Június 23-án 9 órakor záróünnepély.

Betörési kísérlet. F. hó 23-án éjjel 11 óra tájban valószínűleg ugyanazon egyének két helyen is kísérletet tettek a betörésre, u. m. a Dunasoron *Mihaloviczky* Jánosné üzletébe, s a Széchenyit uton *Andrea* Ignác községi másodbíró lakására. Mindkét helyen az utcai ablaktábla benyomásával iparkodtak maguknak utat csinálni, de a háziak a csörömpölésre fölébredvén, zajt csaptak, mire a jómadarak megugrottak. A nyomozás megindult.

Az Orsz. Polg. Isk. Egyesület IX. rendes közgyűlését ez idén júl. 5. és 6-dikán Herkulesfürdőn fogja megtartani, amely alkalommal az egész országból mintegy 200—250 tanár fog összejönni. A közgyűlés után 7-dikén a testület Orsovára fog átrándulni s az egész napot itt töltendi, mi alatt megtekinti az iskolát, a lövöldét, a Korona-kápolnát. Ebéd után külön hajóval megtekintik a Vaskaput, Turn-Szeverint, ahol 2 órát időznek, mi alatt megszemlélik a főteret, népkertet, Szörényvárat, a Traján-lyceumat, Drobeta római várost és Traján hídjának pilléreit. A visszatérő hajó egy órára kiköt Ada-Kalehn. Este 8 órakor közös vacsora az Ozanic-kertben. Másnap reggel a társaság az Aldunán Báziasra, onnan Fehért templomba, majd Oravicára, Aninára, Marillára s végül N.-Bogsánon át Resicabányára utazik, ahol a kirándulások véget is érnek.

Gyászrovat. *Erő* (Kraft) János, a magyar államvasutak orsovai fűtőházának vezetője, hosszas szenvedés után 58 éves korában Temesvárott elhunyt. Özvegyet és 3 gyermeket hagyott hátra.

Határjelek megrongálása. Herkulesfürdő fölött az országhatárát jelző cementdombokat és vasállványokat, melyeket csak 2 év előtt állítottak fel nagy költséggel, ismeretlen tettesek megrongálták. A vizsgálatot megindították s a helyszíni szemle megejtése végett *Milutinovicz* János tb. vármegyei főjegyző, *Péczely* Géza főszolgabíró és *Elek* Károly államépítészeti mérnök f. hó 23-án a határszélre utaztak.

Izléses üzletet rendezett be magának *Reutter* Miklós fűszer-, porcellán- és üveggereskedő a Kornautcában, mely a fővárosban sem szégyelné magát. Szívből örvendeni tudunk annak, ha városkánk külső dísz tekintetében is előre halad.

A hamis útlevel. Ivácskovics Sofron vodicai határszéli biztos f. hó 24-én egy hamis utlevéllel utazó egyént fogott el, aki Romániából Magyarországra törekedett. Ivácskovicsot az vezette nyomra, hogy a illető elfeledte az utlevélbe jegyzett nevet. A esendőrök átvevén az illetőt, kikutatták s nagy meglepettve 5800 korona készpénzt találtak nála. Az utas erre megvallootta, hogy ő *Hillber* Lajos nagy-illondai illetőségű kovács, a pénzt Amerikában becsületes úton szerzte 18 hónap alatt, s onnan visszajövet az volt a szándéka, hogy itthon kovácsműhelyt nyit. Minthogy azonban tanoncbizonyítványát elvesztette, ennek megszerzése végett máj. 19-én vasuton Romániába utazott régi mesteréhez. A pénzt azért hordja magánál, mert feleségével rossz lábon él, nem merete otthon hagyni. — Most a rendőrhatalóság utána néz, igazat beszélt-e.

Elveszett ezüst készitaska. *Dr. Ujlakyné* Budapestről pünkösdi itt tartózkodása alatt vagy Ada-Kalehn, vagy az Ozanic-féle szállóban egy ezüst kézi táskát vesztett el. A táskát megtalálója az orsovai főszolgabíróságnál adhatja azt át, mely tulajdonosához juttatja majd.

A karánsebesi-hátszegi vasút építését, mint azt már megírtuk, a kormány a beruházási programmból kihagyta, minek folytán a Kaláni bánya- és kohó részvénytársaság iniciatívája folytán *Mandel*, *Hoffmann* és *Quittner* budapesti cég kért a szóban forgó vonalra előmunkálati engedélyt. A tervek már készen vannak s legközelebb a vonal irányát fogják megállapítani.

Szökött katona. A helybeli zászlóalj 15. századától f. hó 19-én déli 1-2 óra között egy ujone megszökött. Az illető Bániáról való juhász. A nyomozást azonnal megindították, de eddig hasztalanul. Azt hiszik, hogy Romániába bujdosott. A szökésre nem volt különösebb oka, legfeljebb az, hogy a bakancsot nehezebbnek tartotta az opincsnál.

KÖZGAZDASÁG.

Egy kis statisztika. Az „Orsovai Hírlap“ egyik számában egy rövid közlemény jelen meg, mely azt adta tudtúl a tisztelt olvasó közönségnek, hogy a járási m. kir. állatorvos a hasznos házi állatok tavaszi vizsgálatát befejezte, s hogy a megvizsgált állatok a legjobb egészségnek örvendenek. A közgazdasági viszonyok iránt érdeklők kedvéért álljanak itt még a következő adatok.

Az orsovai járás huszonkét községében van összesen 1083 ló, 7590 szarvasmarha, 9302 sertés, 48.924 juh, 13.110 kecske, 5 szamár és 1 öszvér. Legtöbb ló van Mehádián: 134 darab; legkevesebb Börzán: 8 darab. Szarvasmarha dolgában első helyen áll Jablanica 778 darabbal, legkevesebbel szerepel Tiszovica, hol összesen csak 108 szarvasmarha találtatott. Juh dolgában Valeabolvassica vezet, hol nem kevesebb, mint 7972 darab pusztítja a legelőt; utána következik mindjárt Plugova 5348 darabbal. Orsovát és Herkulesfürdőt kivéve — hol egyáltalán nincs juhászat — legkevesebb a juh Eibenthálon, hol összesen 27 darabot találtunk.

Kecskékből és sertésekben ismét Mehádia község a leggazdagabb. Az előbbi állat fajból 3889, az utóbbiból 1004 darab találtatott az állatösszeírásakor. A szamarak közül 2 drb. Orsován, 2 pedig Zsupaneken tengeti nyomoruságos életét, az ötödik már kissé távolabb.

A felsorolt hasznos házi állatok értéke 1.627.800 korona. — Az egyes állatfajok között következőképp oszlik meg ezen összeg: ló: 52500 K; szarvasmarha: 732520 K; sertés: 161640 K; juh: 382008 K; kecske: 98992 K; szamár: 100 K; öszvér 40 K.

Ha a közfogyasztásra alkalmas állatok számát elosztjuk a lakosság számával, megközelítő számítás szerint esik fejkenként egy-egy lakásra: 0,29 szarvasmarha, 0,32 sertés, 1,89 juh, 0,49 kecske. Kilogrammokban kifejezve jut fejkenként egy évre: 20 klgm. marhahús, 10 klgm. serteshús, 28 klgm. juhhús, 12 klgm. kecskehús, összesen 70 klgm.

Mindezekből látható, hogy nem jut mindenkinek naponta egy fél font hús.

Az új rakodó part. A múlt héten járt künn az új rakparton egy bizottság s az ott történt építkezéseket s berendezéseket felülvizsgálta. Az új rakodópartot június 1-én fogják átadni a közforgalomnak.

Reutter Miklós
fűszer-, porcellán-, lámpa-
és üvegkereskedő Orsován
Koronaútca 438.

Ajánlja a nagyérdemű vevőközönség figyelmébe a kor követelményei szerint újonnan berendezett üzletét.

Kimutatás a „Vaskapun“ átszállított uszályokról és azok rakományairól.

1904. máj. 16-tól — máj. 22-ig.

Duna-Gőzhajózási-Társaság szállítása:

18.	65100 Calafat-ról Passauba tengeri	5005 q.
21.	6575 Cetate- „ Passauba tengeri	3081 b.
21.	6579 Radujev. Passauba tengeri	3678 q.
21.	5704 Verciorova Passauba tengeri	4399 q.

Magy-Folyam-T-R-Társaság szállítása:

20.	836 Szemendria-ból Szulina-ra buza	6015 q.
-----	------------------------------------	---------

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratokat nem adunk vissza. — Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el. — Névtelen leveleket nem veszünk figyelembe.

Iskolabarát. Helyben. Jóindulatú cikkét köszönöm, de nem használom föl . . . . . a karaván halad.

G. L. Berzászka. Felhasználtam. Köszönöm. Nem tehetne valamit ott lapunk érdekében?

H. D. Budapest. Szívesen fogadom a munkatársak közé. Eredeti dolgokat kérek.

HANDL JÓZSEF

KÖNYVNYOMDÁJA, PAPIR-, IRÓ- ÉS RAJZSZER KERESKEDÉSE

AJÁNlja MINDENNEMŰ NYOM-

TATVÁNYAIT ÉS

TANSZER FEL- SZERELÉSEIT.

EGY JÓ HÁZBÓL VALÓ
FIU AZONNAL FELVÉ-
TETIK NYOMDÁSZ-
I N A S N A K.

Az „Orsovai
Hírlap“-ban
közölt hirdeté-
sek a legju-
tányosabban
számíttatnak.

A GUTMANN TESTVÉREK

drenkovi kőszénbányái termelnek kitűnő minőségű szenet ipari célokra, különösen jó kovács szenet, továbbá sajtolt szenet (brikett) 7 klg. sulyban, mely utóbbi gőzgépnél, kályha tüzelésnél és különösen tengelyen való szállításra kiválóan alkalmas.

MEGRENDELÉSEK

GUTMANN TESTVÉREK

— BUDAPEST —

V, Mérleg útca, 3. szám alatti címre intézendők.

SZÁL J. JÓZSEF, ORSOVA

tisztelettel értesíti a t. közönséget, hogy a Müller-féle házban Korona-
útca 426. sz. alatt

bornagykereskedést * * * * *

* * * * * és csereptégla raktárt

nyitott, miért is legjobb minőségű fehér asz ali, rizlingi, magyaradi, muskatály valamint kitűnő minőségű siller borait ajánlja.

Az adózatlan bor ára lit.-ként 39 fillertől felfelé.

Megadózott bor palackokban . . . . 60 fillér.

Az elsőrendű nagy fedőcserep ára 30 korona
1000 dbként.

Az elsőrendű normális fedőcserep ára 28 kor.
1000 dbként.

Nagyban való vételnél olcsóbb árak.